

Diplomant: Tomáše SACHR

Název bakalářské diplomové práce: **VLIV FORMÁLNÍCH PRVKŮ STAVBY FOTOGRAFICKÉHO OBRAZU NA JEHO OBSAH A JEJICH VYUŽITÍ V NOVINÁŘSKÉ FOTOGRAFII PŘI ZOBRAZOVÁNÍ POLITIKŮ....**

Konzultantka : PhDr. Alena Lábová

Hodnotit předloženou bakalářskou práci pro mne není úplně jednoduché. Na jedné straně si vážím autorovy snahy orientovat se v málo srozumitelných teoriích fotografie i teoriích mediálních a využít je pro svá zkoumání, na druhou stranu je ovšem třeba vidět jistou míru bezradnosti, co si s nově získanými poznatky počít. To vše navíc v kombinaci s autorovou ambiciózností a přesvědčení o tom, že vše zvládne sám.

Původním záměrem práce bylo zkoumat, jak se novinářská fotografie podílí na vytváření mediálního obrazu politika (na aktuálním a zjevně velmi atraktivním příkladu tehdejšího premiéra Stanislava Grosse). Podobné téma nebylo dosud zpracováno a slibovalo být hodnotným příspěvkem teorii novinářské fotografie.

Pro zvládnutí tohoto úkolu se samozřejmě nabízela sémiotika a její teorie komplexního komunikátu, s níž autor také teoretickou část práce začal. Pomocí sémiotické analýzy by se mu pravděpodobně podařilo splnit zadání, tedy *"prokázat, že článek, pojednávající o politikovi, souvisí s jeho zobrazením na fotografii k článku..."*. Nejasnost ve formulování výchozí hypotézy ale autora dovedla k tomu, že upřel svoji pozornost pouze na teoretickou specifikaci toho, jak se formální prvky stavby fotografického obrazu podílejí na výsledné fotografii, jak ovlivňují její vyznění a vnímání. Primárním cílem své práce učinil tedy "popis konkrétních prvků, participujících na formální složce stavby fotografického snímku", a zjištěné závěry pak hodlal aplikovat v modelové analýze toho, zda se využití těchto formálních prvků ve fotografiích politiků mění *„v závislosti na souvislostech, v nichž je o nich informováno“*.

Teoretická část práce zabírá téměř 40 stran a autor se v ní s větším či menším úspěchem snaží uplatnit vše z teorií, na která při studiu literatury narazil. Vedle Šmokovy angematiky a teorie stavby a skladby fotografického obrazu zde najdeme ozvuky Flussera, Barthesa, Sontagové, ale i mediální a semiotické teorie a kapitulu o vnímání obrazu z teorií vizuální komunikace. Nelze si nevážit autorovy dychtivosti osvojit si vše, co je spojeno s teorií fotografického obrazu, problém je v tom, že nedokáže vždy přesně rozlišit, co z nastudované literatury je relevantní pro zpracovávané téma a co už odvádí pozornost.

Problematické je rovněž to, že veškerou energii soustředí na specifikaci formálních prvků stavby obrazu a zcela záměrně eliminuje vazbu na obsahovou stránku fotografií.

Takže pak závěrečnou aplikaci teoretických zjištění v konkrétní analýze toho, jak média pracují s prvky, které nastavil jako rozhodující pro výsledný obraz omezí na analýzu četnosti výskytu formálních prvků na vymezeném vzorku fotografií.

I když tato část práce byla zřejmě velmi pracná, její vypovídací hodnota je podle mne sporná. Bohužel nemohu sdílet autorovo stanovisko, že lze z jeho tabulek vyčíst informaci o tom, jak noviny využívají při prezentaci politiků zkoumané formální prvky, a už vůbec ne, kterým způsobům zobrazování politiků dávají přednost. Autor ale upozorňuje, že jeho cílem bylo pouze *naznačit, jakým způsobem by se analýza mohla ubírat* (s.41), protože ve své práci již na podrobnější práci se shromážděnými fakty nemá místo.

Přes výše uvádění výtky je třeba ocenit autorovo zaujetí tématem i snahu najít nekonvenční způsob, jak analyzovat fotografický obraz. Práce bezesporu splňuje požadavky kladené na bakalářskou diplomovou práci a mohu ji doporučit k obhajobě. Její hodnocení ovšem provedu až po její obhajobě, v níž by se měl autor pokusit vysvětlit, co jej dovedlo ke změně původní koncepce a dešifrovat závěry své "modelové" analýzy.

13.6.2006

PhDr. Alena Lábová